

Бөлім: XIII - XV ғасырдың бірінші жартысындағы Қазақстан

Тақырып	Моңғол империясының құрылуы
Оқу мақсаты	6.2.2.3. Көшпелілердің әскери өнеріндегі жетістіктерін сипаттау. 6.3.1.6 картаны қолдану арқылы XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердегі саяси процестерді түсіндіру.
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> • Карталарды қолданып XIII–XV ғасырлардағы мемлекеттердегі саяси үдерістерге түсіндірме жасайды

Ойлау дағдыларының деңгейлері Қолдану

№1 тапсырма. Көп нүктенің орынына тиісті сөздерді қойсаң, Шыңғысханның әскери өнеріндегі ерекшеліктерді сипаттай аласың.

Шыңғысхан бүкіл мемлекет мен халықты: Оң қанат, сол қанат,..... болып бөлді. Әрбір округ түменге бөлінді. Түмен..... жауынгерден тұрды. Әр мыңдық 10 жүздіктен, жүздік 10 ондықтан тұрды. Бұдан басқа Шыңғыс-ханға 10 мың өзіне шын берілген таңдаулы жауынгерлерден тұратын жеке жасағы (гвардиясы) қызмет етті. Әскер темірдей тәртіппен және жоғары.....ерекшеленді. Моңғолдарда сол кезге сай әскери техникасы..... және от лақтырғыш қарулары бар еді. Деректерге қарағанда Шыңғысхан жорықтарға мұқият дайындалған. Шабуыл кезінде әскериөзгерте білу,ұйымдастыру, шыққан тегіне қарамастан істі білетін.....қолбасшылық қызметтерге тағайындауы осының барлығы Шыңғысханның жеңіске жетуіне ықпал етті.

Қажетті сөздер. Әскери қабілеттілігімен, бағыт-бағдарды, Орталық қанат, 10 мың, қабырға бұзатын, барлауды, батырларды.

Пайдаланылған оқулық. 6-сыныпқа арналған Қазақстан тарихы, Атамұра 2018, Н.С. Бакина, Н.Т. Жанақова, Қ.Қ. Сүлейменова. 111-112 бет.

Тапсырма № 3 картаға қарай отырып, тор көздерге дұрыс хронологияны орыналастырсаң Шыңғысханның әр жылдардағы жаулап алған елдерін оқи аласың.

Моңғол шапқыншылығы:

_____ жылдары керейттерді, наймандар мен меркіттерді талқандап, Темучин Моңғолияның негізгі тайпаларын біріктіруді аяқтады.

_____ жылы ол Сібірдегі орман жұртын бағындырғаннан кейін, 1207 – 09 ж. Таңғұт (Си Ся) мемлекетіне үш дүркін шабуыл жасап, жаулап алды.

_____ жылы Шыңғыс ханның атты әскері Солтүстік Қытайға шабуыл жасады. Ұлы Қытай қорғаны – адамзат тарихындағы ең ғаламат қорғаныс құрылысы – жаулап алушыларға тосқауыл болмады. Монғолдың атты әскері жолында тұрған жасақтарды талқандап өтті. 1215 жылы монғолдар ұзақ қоршауда ұстаған Пекин (Яньцзин) қаласын басып алды.

_____ жылы Күшлік-хан талқандалды.

